

FEUILLETON

„SEMAINE ODONTOLOGIQUE”

37e CONGRÈS DENTAIRE à PARIS

25 MAART—1 APRIL 1928

Kunt ge het u voorstellen, lezer, dat ik te elfder ure gezwicht ben voor de verleiding een tandheekkundige week te Amsterdam te verwisselen voor een semaine odontologique te Parijs?

Toen ik het besluit daartoe nam had ik niet de gelegenheid gehad het programma in te zien van dit congres, dat, georganiseerd door een twintigtal, zusterlijk samenwerkende vereenigingen, stond onder de bekwame leiding van Henri Villain en Ed. Friteau.

Maar ik voelde dat het de moeite zou loonen en ik heb mij daarin niet vergist.

Zoo besteed ik dan, vergezeld van mijn vrouw, op Zondag, 25 Maart, de trappen van een zij-ingang van het Grand Palais, juist op het oogenblik dat ook de familie van Hasselt zich bewoog in de richting van de „Salle Jean-Goujon”.

Overigens heb ik geen Hollandschen collega op dit congres, waar 14 vreemde naties vertegenwoordigd waren, ontmoet.

Boven de trappen kondigde, met vlaggen versierd, een groot bord de „Semaine Odontologique” (een woord, waarover de overigens zoo stuurvaste Parijsche taxi-chauffeur herhaaldelijk slipte) en de „Exposition d'Art Dentaire” aan.

Deze tentoonstelling, in twee groote zalen ondergebracht, zag er zeer goed uit. Tusschen de buitenlandsche fabrikaten maakten de producten van Franschen oorsprong een uitstekend figuur. Alles was in de puntjes verzorgd en schitterde, vooral bij de helle kunstverlichting, den bezoeker toe.

De meeste tandheekkundige instrumenten en gebruiks-artikelen waren echter in te groot aantal vertegenwoordigd, terwijl wij er zoo goed als niets nieuws konden ontdekken. En het nieuwe — b.v. een stoel,

die door de kracht der waterleiding wordt opgepompt — vond ik van weinig of geen praktisch belang.

De tentoonstelling heeft zich voortdurend in een zeer groote belangstelling van de congressisten mogen verheugen en moet op de leeken (waaronder minister Herriot, die haar met een bezoek ver eerde) wel een bijzonder gunstigen indruk gemaakt hebben.

Het tegendeel kan gezegd worden van de vergaderzaal, waar ook iedereen vrijen toegang had. Zoodat men het zag gebeuren, dat achter in de zaal tijdens de vergadering een 6-jarig, waarschijnlijk collegiaal kind, speelde, terwijl bij een der demonstraties een blijkbaar technisch en wetenschappelijk aangelegde 13-jarige knaap met zijn neus vooraan stond.

De vergaderzaal was van de tentoonstelling en het overige deel van het Grand-Palais door een jute-behang afgescheiden. Langs elk der lange zijwanden drie belachelijk kleine gaskacheltjes. Op den achtergrond een podium, omhangen met rood fluweel, versierd met gouden galons! En verder banken, rood fluweelen banken, zonder rugleuning. Voeg daarbij een groote tafelbel, waarmede de voorzitter den nieuwen spreker inluidde en gij zult U kunnen voorstellen, dat ik mij af en toe in een ouderwetsche stoom-caroussel waande. Te meer waar ook in Parijs een jute portière weinig geluid-dempend bleek te zijn, zoodat een helsch lawaai van uit de tentoonstellingszalen tot de vergaderzaal doordrong, vooral op oogenblikken dat in de eerste, door middel van luidsprekers, allerlei mededeelingen werden gedaan.

De banken waren — waarschijnlijk ook dank zij het ontzettend slechte weer, dat het congres begunstigde — bijna steeds bezet. Velen moesten zich met een staanplaats behelpen. En ware het niet, dat het uw verslaggever meestal gelukt is een der weinige stoelen te veroveren, die zich achter in de zaal bevonden, of een plaatsje op een vensterbank te bemachtigen, zijn verslag zou beduidend korter zijn geworden.

De Zondagvergaderingen waren gewijd aan het interne vereenigingsleven en aan de voorbereidende regeling van het congres. Dit verschafte mij dus een vrijen middag en avond in Parijs. Ik heb daarvan dankbaar gebruik gemaakt, omdat ik, gezien de uitgebreidheid van het programma, wel op mijn vingers kon natellen, dat mij op de volgende dagen weinig vrije tijd zou overblijven.

De bijeenkomsten toch hadden zoowel 's morgens, 's middags als 's avonds plaats. Vooral de avondvergaderingen waren druk bezocht,

klaarblijkelijk door den grooten toeloop van de Parijsche practici, die bij dag hun praktijk uitoefenden.

's Maandagsochtends officieele opening van het congres.

Ik vraag mij nu af, wat ik van de wetenschappelijke verhandelingen zal moeten meedeelen? Het programma bracht „elk wat wils” en dit dient ook bij dit verslag voorop te staan. Ik heb natuurlijk slechts een deel der vergaderingen bijgewoond en moet — om niet al te uitgebreid te worden — uit de behandelde onderwerpen een keus doen.

Al heeft dit congres niet heel veel nieuws opgeleverd, zoo moge het u toch gaan als mij. Moge dit verslag uw belangstelling levendig houden of nieuwe belangstelling wekken voor de vele interessante problemen der tandheelkunde.

* * *

Nouvelle application de la Vaccinothérapie au traitement du 4e degré. Mevrouw Wetzel vertelt, namens haar man, van de schitterende resultaten, verkregen bij de behandeling van een wortelvliesontsteking met fistel, door injecties van een poly-vaccin, dat in de discussie bleek een polyvalent serum te zijn. De injecties in arm of heup zijn niet pijnlijk en verwekken geen koorts. Reeds na de tweede of derde injectie waren de pijnen verminderd en was het succes duidelijk merkbaar. Na tien injecties was de ontsteking zoowel als de fistel verdwenen, waarna tot wortelkanaalbehandeling kon worden overgegaan.

Op deze wijze kunnen tanden, die anders beslist geëxtraheerd zouden moeten worden, behouden blijven. Bij pyorrhoe is de behandeling nog niet beproefd.

* * *

La technique des alliages inoxydables et celle de la soudure électrique. Charlier (Brussel) wijst op de bekende voordeelen van roestvrij staal (grootte physische en chemische resistentie, lage prijs enz.) en op het bezwaar, dat de tandarts tot nu toe was aangewezen op de Krupp-fabriek.

Men kan de platen echter gemakkelijk zelf maken. Twee zinkmodellen met dunne looden tegenmodellen zijn voldoende. De stalen plaat, die bij de bewerking herhaaldelijk gegloeid moet worden, wordt met een hoornen hamer hol geslagen, totdat het centrum contact kan krijgen met dat van den zink-afdruk. Zij wordt daarna, met den lood-

afdruk bedekt, op den zink-afdruk in het midden met een stelschroef gefixeerd. Nu wordt het lood van het centrum naar de periferie met een ijzeren hamer beklopt en de staalplaat op den zink-afdruk aangedreven, tot de juiste aanpassing bereikt is.

Ook is het niet moeilijk klammers enz. aan de plaat te bevestigen. Het puntlasschen met een electricch lasch-apparaat (dat o.a. vervaardigd wordt door de Belgische Coöperatieve fabriek) gaat spelenderwijze, zooals Charlier demonstreert.

* * *

La Syphilis buccale. In een meesterlijk uitgesproken rede bespreekt Machtou, leider van het Institut Prophylactique, voornamelijk de syphilis in het algemeen. Hij wijst op de belangrijkheid van de serologie bij de therapie.

Voor de beoordeeling van menige ziekte is een temperatuur-curve van groot gewicht.

Van even groot belang is een serologische curve voor de beoordeeling van het verloop en van de therapie bij syphilis. De reactie van Wassermann is van Fransche zijde verbeterd door de invoering van een meetbare methode van bloedonderzoek. In het bloed van den patiënt wordt met bloed-peritinal, afkomstig van het paardenhart, een neerslag bewerkt, dat weegbaar is en als graadmeter voor de syphilis kan dienen. Van de verschillende metingen wordt een curve aangelegd. Indien de reactie op nul gekomen is, wordt de patiënt nog maandelijks gecontroleerd, terwijl ten slotte na een jaar het lumbaal-vocht wordt onderzocht.

In het instituut, dat over 62000 dossiers van behandelde gevallen beschikt, zijn 25000 lumbaal-puncties verricht, zonder eenig ongeval; daartegen is dus niet het minste bezwaar.

Vervolgens treedt spreker in beschouwingen over de middelen, die bij de therapie een zoo belangrijke rol spelen: kwik, arsenicum, bismuth, joodkali, en die alle met voordeel kunnen worden toegepast.

Hij noemt speciaal het solutanol, een bismuth-preparaat, dat sinds 3 à 4 maanden gebruikt wordt en waarschuwt voor het tryparsamide (ons verschaft door het Rockefeller-instituut), dat niet dan na oogonderzoek mag worden toegepast, daar gevaar voor blind worden dreigt.

Volgens spreker moest eigenlijk iedereen zijn bloed laten onderzoeken; 15 pct. der menschen toch heeft syphilis. De meesten zijn langs

niet-genitalen weg geïnfecteerd. Sociaal heeft dit een groote betekenis; wij mogen syphilis niet langer als een „maladie honteuse” beschouwen. Hij wijst in dit verband op de lippenstift (langzamerhand ook in ons land ingevoerd), die, bij fabrieksmeisjes vaak van mond tot mond gaande, een groot gevaar oplevert. Dan memoreert hij een geval, waar een kind, op straat spelende, een lichte knieverwonding opdoet bij een val; een vriendelijke voorbijgangster plakt een met haar speeksel bevochtigd pleistertje op het wondje en bezorgt het kind syphilis.

* * *

Syphilis de la bouche. Marcel Pinard beperkt zich tot de syphilis van den mond. Hij bepleit het dragen van een beschuttende verhemelte-plaat bij verhemelte-perforatie. Als de gaten niet te groot zijn draagt de plaat bij tot betere lidteeken-vorming en sluiting der gaten.

* * *

La Chirurgie de l'Articulation temporo-maxillaire dans ses rapports avec l'Odonto-Stomatologie.

De chirurg Dufourmentel benut de gelegenheid, te wijzen op het belang van samenwerking tusschen chirurg en tandarts, welk belang sinds den grooten oorlog algemeen erkend is.

Het kaakgewricht heeft twee eigenaardigheden. De gewrichtspan is wel vijf maal te groot voor den gewrichtskop en het centrum van de kaakbewegingen ligt veel lager dan het centrum van den gewrichtskop.

Na de symptomen van fractuur en luxatie der onderkaak de revue te hebben laten passeeren wijst hij op het vaak voorkomende kraken van het kaakgewricht. Dit treedt op, wanneer de meniscus te kort is, zoodat de condylus bij het openen van den mond naar voren over den meniscus heenglijdt. Dit zeer hinderlijke kraken, waarvoor menig-een zich geneert, is zeer goed weg te nemen, door het ligament te verkorten of den meniscus te reseceeren.

Indien een luxatie van de onderkaak niet te reponeeren is, dient het ligament doorsneden te worden.

Een groote rol spelen de deformaties van den condylus. Ook hierbij dient chirurgisch te worden ingegrepen.

Opgevoed in den tijd, toen de chirurg bij gewrichts-operaties bezielde was met den angst voor mogelijke gewrichtsstijfheid, deed het mij zeer aangenaam aan dat, dank zij de vorderingen der aseptis,

deze angst geheel verdwenen is. Juist bij kaakankylose, tengevolge van verwoesting van het kraakbeen (vooral bij kinderen na gonococen-infectie) worden langs operatieve weg goede resultaten bereikt. Men opereert dan met de boormachine en zorgt daarna, door middel van een apparaatje voor permanente mobilisatie.

De chirurgische behandeling van het kaakgewricht is eenvoudig. Men heeft geen merkbaar lidteeken, vooral niet bij de vrouw, daar het voor het oor hangend haar het lidteeken bedekt.

Waar men vroeger veelal in den opstijgenden tak van de onderkaak opereerde heeft het terrein zich bij voorkeur naar het kaakgewricht verplaatst. Men vermijdt daarmede het gevaar, belangrijke vaten en zenuwen door te snijden.

* * *

Ter afwisseling zijn wij te gast in de „Ecole Dentaire de Paris”; waar met de overhandiging van een palmtak de nagedachtenis wordt geëerd van de tandartsen, die op het veld van eer gevallen zijn.

Demonstraties van verschillende nieuwe instrumenten voor wortelkanaalbehandeling, van kinderen, voorzien van het monobloc-apparaat, van een ampulle, waarmee men rechtstreeks kan injiciëeren, van een gemakkelijk uit elkaar te nemen en te steriliseeren handstuk, van een steriliseerapparaatje voor tandenborstels enz., wisselen elkaar af.

Gaarne maakte ik gebruik van de gelegenheid, den mondchirurg Roij *een paar operaties van kaakcysten* te zien verrichten. Dit geschiedde uitsluitend onder lokaal-anaesthesie. Het geheele terrein werd door herhaalde injecties met slappe oplossing omspoten. Waar het intrabuccaal moeilijk toegankelijk was werd door de huid heen, onmiddellijk tot op het bot, geïnjectieerd.

't Voordeel boven regionair-anaesthesie is de zekerheid der verdooving en de snelheid, waarmede deze intreedt, zoodat men zoo goed als onmiddellijk na de injectie tot de operatie kan overgaan. Terwijl de huid met tinct. jodii werd ontsmet, werd het slijmvlies slechts met alcohol afgewreven, omdat de injectie door de zichtbare anaemie beter gecontroleerd kan worden. Wie hierop gesteld is doet m.i. beter sol. jodii decol. te gebruiken.

Alle elementen die met de wortelpunt in de cyste reiken worden onherroepelijk verwijderd.

Bij de onderkaaks-cyste vertoonde zich zeer duidelijk het symptoom der blauwachtige verkleuring bij het naar beneden trekken van de

onderlip, waardoor de spanning in de cyste verhoogd en deze meer tegen het slijmvlies gedrukt wordt.

* * *

Une méthode pour prendre indirectement les empreintes destinées à la pose des incrustations d'or.

Fr. Schenk (Weenen) verklaart zijn methode om in één zitting langs indirecten weg een afdruk voor meerdere goudinlays te maken.

Stellen wij ons voor, dat zich in een 1e molaar, 2e praemolaar en 1e praemolaar verschillende proximale caviteiten bevinden, terwijl de 1e molaar distaal en de 1e praemolaar mesiaal intact is. Nadat de caviteiten geprepareerd zijn neemt Schenk één afdruk van deze naast elkaar gelegen elementen. Hij vervaardigt daartoe van een strook dun nieuw zilverplaat een ring, die ovaal wordt gebogen en met tin wordt dichtgesoldeerd. De smalle zijden van dezen ring worden concaaf uitgeknipt om laesie van de papillen te voorkomen. Gevuld met weke afdrukmasse (bij voorkeur S. S. White Impression Tray Compound) wordt deze ring om en tusschen de elementen geschoven; de smalle achterwand schuift dus tusschen den 2en en 1en molaar, de smalle voorwand tusschen den 1en praemolaar en den caninus. De mond wordt nu, in normale occlusie, stevig gesloten, waarbij de afdrukmasse met kracht in de caviteiten wordt geperst en tevens een afdruk van de antagonistische elementen wordt verkregen. Na afkoeling wordt de afdruk verwijderd, waarna men de inlays verder buiten den patiënt om kan prepareren.

Ik heb tegen deze methode (reeds in het Zeitschr. für Stomat. Nov. 1926 gepubliceerd) bezwaren. In het algemeen niet voelende voor „massabedrijf” blijkt deze methode toch slechts aangewezen voor die gevallen, waar verschillende caviteiten zonder onnoodige opoffering van tandweefsel zóó geprepareerd kunnen worden, dat zij volkomen met elkander sporen. Maar ook dan is het verwijderen van den afdruk zonder vormverandering van de afdrukmasse slechts mogelijk, als de vorm der elementen zich daartegen niet verzet. En dat zal in den regel wèl het geval zijn. Al moge Schenk, door de proximale wanden bij de proximale caviteiten zoover weg te slijpen, dat zij parallel loopen, het bezwaar interproximaal opheffen, hij vermog in dit geval buccaal en linguaal niets tegen den storenden vorm der elementen te doen.

* * *

Des diathèses hémorragiques et particulièrement des états hémophiliques en Art Dentaire, au point de vue-thérapeutique. Singer blijft vooral stilstaan bij de therapeutische injectie van en de lokale behandeling met dierlijk (ook menselijk) serum en bij de toediening van chloorkalk, zoo mogelijk één jaar vóór de operatie.

Bij de discussie wijst Roy er op, dat bij sommige menschen tijdelijk een haemophile toestand kan optreden, ten gevolge van een algemeene infectie of een leveraandoening. Men zou dan van pseudo-haemophilie kunnen spreken.

* * *

Buitengewoon belangwekkend was de voordracht van Frey over *Os et dents*. De biologische eigenschappen van het bindweefsel worden scherp belicht.

Bindweefsel bestaat uit cellen en een lijmachtige tusschenstof. Deze beide elementen zijn voortdurend in antagonistische actie ten opzichte van elkaar. Hierbij heeft diffusie van oplosbare stoffen plaats. De cellen trachten de lijmstof op te lossen, terwijl de laatste probeert zich te verdikken.

Het bindweefsel kan tot kraakbeen en tot been worden (métaplasie osseuse).

Bij dit proces heeft de verdikking van de lijmstof steeds plaats zoo ver mogelijk van de bloedvaten. Zoo heeft ook de tand zijn maximale dichtheid het verst van de pulpa. Hoe grooter afstand van de bloedvaten, des te geringer is de circulatie, des te grooter de stasis van vocht, zoodat de kalk zich des te beter kan vastzetten.

Het spreekt van zelf, dat het verdikkingsproces ook staat onder mechanische invloeden (b.v. druk), onder die van het omgevend weefsel en die der endocrine secretie.

De cellen, de verdikking der lijmstof bestrijdende, worden hypertrophisch, worden tot osteoblasten.

Het eenmaal gecalcificeerde weefsel bezit een neiging om ont-kalkt te worden. Beenweefsel moeten wij als kalkreservoir beschouwen. Aan de oplossende werking, welke de cellen hebben, paart zich hun vermogen om tot octeoklasten te worden. (Osteolyse).

Belangrijk voor den tandarts zijn de conclusies van Jaurès: Voortdurende druk begunstigt de resorptie van kalk. Houdt de druk op, dan komt er recalcificatie. Wordt de druk onderbroken met korte tusschenpoozen, dan werkt hij alsof hij continu ware.

Ook het tandweefsel behoort tot de familie van het bindweefsel; de omvorming hiervan geschiedt op dezelfde wijze als voor het been beschreven is. De tand verschilt slechts van het been doordat hij niet geheel in het milieu intérieur is ingesloten.

Het been speelt (als kalkreservoir) een biochemische en een mechanische rol. Ook de jonge tand heeft deze beide rollen te vervullen. Bij den ouden tand ondervindt echter de biochemische werking groote vertraging. Het weefsel van den ouden tand is daardoor stabiel.

Bij pyorrhoe is de evenwichtstoestand tusschen cellen en lijmstof verbroken. Therapeutisch dient men dus verhoogde circulatie in de hand te werken. (Fleischmann, Gottlieb).

* * *

De l'amalgame en Odontologie. Kieffer (Straatsburg), zelf terecht opmerkende dat hij niets nieuws had mede te deelen, geeft te kennen dat hij niet geheel vrij is van angst voor kwikvergiftiging. Reeds lang vóór Stock is op het gevaar gewezen.

Geheugenzwakte, slapeloosheid en andere nerveuse verschijnselen wijzen op kwikvergiftiging. Om deze met zekerheid te constateeren moet kwik in de urine en andere excreties worden aangetoond. Zeer gemakkelijk geschiedt dit met behulp van een dun blaadje goud; in de urine gedompeld zet het kwik zich hierop af.

Volgens spreker moet koper-amalgaam niet meer in den mond worden toegepast. Deze opvatting wordt echter door anderen heftig bestreden.

Wij dienen bij elk fabrikaat de juiste verhouding tusschen amalgaam-poeder en kwik te kennen en deze beide mechanisch te mengen. Spreker demonstreert een eenvoudig meng-apparaat van zijn vinding.

* * *

Etiologie et thérapeutique modernes de la pyorrhée alvéolaire. Bonin (Boedapest) beweert dat wij allen 's nachts tandenknarsers zijn, zij 't dan ook onhoorbaar. Overbelasting van enkele tanden geeft aanleiding tot parodontose. We zien deze dus het meest bij eenwortelige tanden. Te hooge vullingen en slechte kronen spelen aetiologisch een groote rol.

In de omgeving treedt anaemie op; 't proces schrijdt spoedig voort tot op het bot.

We moeten dus den vorm der overbelaste tanden veranderen en het kauwvlak completeeren indien tanden ontbreken.

Spreker beveelt de operatieve behandeling van Neumann slechts aan voor vergevorderde gevallen, waar andere methoden (inblazen van koolzuur, reinigen met 20 pct. acid-lact.) te kort schieten. Men lette op de ingewanden, zorg voor goed purgeeren en versterke het lichaam (arsenic).

* * *

Perfectionnements apportés à la technique de la méthode fixatrice selérogène dans le traitement des dents infectées. Robin's methode dateert reeds van 1900. Na flinke verwijding van het wortelkanaal wordt een vloeistof ingespoten (voornl. formol en alcohol bevattend), die bij 48° microben doodt, doch de sporen niet aantast. Deze inspuiting wordt eenige keeren herhaald, waarna tot wortelvulling met een zink-oxyde-pasta wordt overgegaan.

De bedoeling is een zône van sclereus bandweefsel in de omgeving van den tand te verwekken, welke afkapselend werkt.

* * *

Matériel complet pour le traitement de la pyorrhée par pulvérisations. Na vertooning van verschillende electriche apparaten voor waterverwarming, desinfectie van spuiten, boren enz. demonstreert Joyeux een spray-inrichting ter behandeling van pyorrhoe.

Daargelaten of tandsteen al of niet in staat is pyorrhoe te verwekken, zijn allen het er over eens dat de tandsteenverwijdering een integreerend deel van de pyorrhoe-behandeling is.

Door middel van verstuiving zijn wij in staat diverse vloeistoffen zonder moeite diep in de tandkassen te brengen en deze daardoor te reinigen.

Het apparaat bevat eenige flesschen, die door electriche gloeilampjes op de vereischte temperatuur worden gebracht en gehouden.

De behandeling wordt aangevangen met de verstuiving van H_2O_2 ; daarna volgt eene met fluoor-ammonium-hydraat. Na een paar behandelingen verminderen de klachten merkbaar en voelt de patiënt de tanden reeds vaster zitten. Na de zesde zitting is de tandsteen gemakkelijk mechanisch te verwijderen.

De enkele zakken (vooral bij de canini) die blijven suppureren

worden, onder de noodige voorzorgen tegen het vlekken, met nitras argenti-oplossing ingespoten.

* * *

L'anesthésie et l'appareil circulatoire. Walser onderscheidt de ongewenschte verschijnselen bij de lokaal-anaesthesie in „incidents” en „accidents”.

Tot de eerste rekent hij de bleekheid, angst, het trillen enz. Het accident wordt vertegenwoordigd door de syncope (mors subita is bij de voor den tandarts gebruikelijke doseering der anaesthetica niet bekend).

Physiologisch is er een antagonisme tusschen den N. vagus en de sympathicus, waardoor een evenwichtstoestand wordt geschapen. Dit evenwicht kan verbroken worden door emoties en door giften (tabak, alcohol). Bij de injectie onzer anaesthetica spelen beide oorzaken een rol.

De emotie kan op zich zelf een physiologische reactie zijn. Men kan de patienten bij wie de sympathicus-werking overweegt, gemakkelijk herkennen: zij maken een opgewonden indruk, zijn rood, zeer beweeglijk, hebben een droge huid. De vagotonici vertoonen tegenovergestelde verschijnselen.

Bij het accident speelt de zenuwtoestand de grootste rol, toch is echter de toxische werking niet uit te sluiten. Het heeft geen zin van idiosyncrasie te spreken; dit is slechts een woord.

In hoeverre zijn de cardio-vasculaire verschijnselen frequenter bij hartlijders? Chronische endocarditis bij rheumatici acht spreker voor onze injecties geen bezwaar. Men zij overigens echter voorzichtig bij hartinsufficiëntie en bij arteriosclerose met hoogen bloeddruk.

Wij bestrijden de emotie het best door ons kalm optreden tegenover den patient.

Spreker vereenigt zich met het advies van Reclus: Steeds slappe oplossingen gebruiken en niet inspuiten bij kinderen onder 13 jaar. Begrijpelijkerwijze gingen er stemmen op om zich tegen deze laatste opvatting te verzetten; de ervaring heeft geleerd dat ook bij jongere kinderen zonder bezwaar kan worden ingespoten.

Ten slotte werd nog gewezen op het gevaar van adrenaline-inspuiting bij den grijsaard — ofschoon dit praktisch juist is wijst spreker er op, dat het adrenaline, na inspuiting, lokaal zoodanig wordt vast-

gehouden, dat zelfs na 55 minuten nog geen bloeddruk-verandering wordt waargenomen.

* * *

L'actinothérapie indirecte dans certains troubles de la dentition. Nu Laurençon het „ultravitamine 4” bespreekt, constateert hij allereerst dat Frankrijk bij de actinothérapie wel een beetje achteraan komt. Amerika, Engeland en Duitschland zijn hierin al lang voorgegaan.

Rachitis is een ziekte, veroorzaakt door de afwezigheid van licht en vitaminen. Er is te weinig fixatie van kalk in de beenderen. Het is nu niet zaak den lijders meer kalk te doen opnemen, maar ze kalk te doen vasthouden. Het toevoeren van kalk of phosphorus is dan ook uit de moderne therapie gebannen. Alleen levertraan heeft de oude reputatie behouden, maar de kuur duurt lang en is onaangenaam.

In 1919 kwam Biesalsky (Berlijn) op de gedachte de naakte rachitis-lijdertjes met ultra-violet-licht te bestralen. De resultaten waren treffend.

In 1925 volgde de Amerikaansche ontdekking, dat men volstaan kon met de bestraling van het voedsel, dat men op deze wijze „actief maakt”. Het is gebleken, dat alleen organische stoffen actief gemaakt kunnen worden. Verder is vastgesteld dat alle organische stoffen die zich daartoe leenen een bepaalde chemische stof bevatten, het cholesterol ($C_{27} H_{46} O$), dat men ook in levertraan en olijfolie aantreft. Door de combinatie van deze stof met de ultraviolette stralen ontstaat een product van groote activiteit of liever gezegd een product van reactie. Dit synthetische product, door Mac Collum „Vitamine D” genoemd, heeft een groote antirachitische kracht en doet in eenige weken de belangrijkste klachten verdwijnen.

Het „Ultravitamine 4”, dat den lijders wordt toegediend, is een combinatie van de vitaminen A, B, C en D. (Merck brengt een dergelijk product onder de naam „Vigantol” in den handel).

Het preparaat is in staat de vertraagde dentitie beduidend te versnellen. Bij moeilijke doorbraak der verstandskiezen geeft het vermindering der pijnen.

* * *

Onder groote belangstelling demonstreert George Villain „*Le montage automatique de l'articulé en Prothèse Dentaire*”, waarover hij reeds in 1914 heeft geschreven.

Reeds 20 jaar geleden heeft Villain begrepen dat het onmogelijk is de zoo gecompliceerde kaakbewegingen te imiteeren. Wij moeten de oplossing van het articulatieprobleem intrabuccaal zoeken en ons bepalen tot het articulatie-vlak, dat leiding geeft aan de kaakbewegingen. — ('t Was mij of ik mijn vader hoorde spreken). — Het is ook niet noodig het natuurlijke occlusievlak natuurgetrouw na te bootsen. Voor het verkrijgen van goede resultaten moeten wij rekening houden met mechanische principes.

Wie dit inziet zal, naar het mij dunkt, bij de beoordeeling der methode, Villain niet verwijten, dat zijn stelling, „het articulatievlak moet corresponderen met een bolvlak” anatomisch onjuist is. Het is voor ons slechts de vraag of wij met de op deze stelling berustende wijze van opstelling der prothesen evenveel bereiken als Villain.

Deze toch heeft nu 15 volledige prothesen vervaardigd, die aan alle eischen zouden beantwoorden. In geen der gevallen is achteraf eenige retouche van het kauwvlak noodig geweest.

De kauwvlakken der diatorics (ik heb verzuimd te vragen welk fabrikaat V. gebruikt) passen zich volkomen aan het bolvlak aan, met uitzondering van den 1en ondermolaar, waarvan een linguale knobbel een weinig moet worden afgeslepen.

In de bolvorm van het occlusievlak vinden wij zoowel de curve van Spee als de transversale curve terug.

Men stelle de diatorics zóó op, dat hun lengteassen loodrecht op het bolvlak zijn gericht. Op deze wijze zal ieder voor zich de grootste kracht kunnen uitoefenen en den grootsten weerstand kunnen bieden, terwijl de stabiele ligging van de geheele prothese het best wordt verzekerd. De middellijn van den bol varieert van 16 tot 18 c.M., is dus gemiddeld 17 c.M. De drie punten, welke den stand van den bol bepalen zijn de beide buitenste punten der condyli en het punt, waar de snijvlakken der middelste ondersnijtanden elkaar raken. De face-bow van Snow stelt ons in staat den stand van het verhemelte in verhouding tot de beide condyli-punten te bepalen en met den bovenafdruk over te brengen op een eenvoudigen scharnier-articulatort. Evenals mijn vader wil V. dit woord niet meer gebruiken, hij spreekt van occluseur of liever nog van „stabiloccluseur”.

Het onderste-snijtanden-punt wordt aangeteekend op de was-platen, waarmede de beet bepaald wordt, volgens een der algemeen gebruikelijke methoden. — (Op deze beetplaten worden ook de middellijn en de liplijnen aangeteekend). Wij vinden dit derde punt dus terug, na-

dat ook de onderafdruk met behulp van den genomen beet in den occluseur is vastgepipst.

Op het werkplankje, waaraan de occluseur stevig wordt bevestigd, zijn drie, in alle richtingen bewegelijke pennen aangebracht, die zóó gesteld en gefixeerd worden, dat hun punten correspondeeren met de drie zoeven genoemde punten. Nadat de face-bow op den occluseur is aangelegd worden allereerst de condyli-punten ingesteld. De face-bow kan nu verwijderd worden, opdat men de gelegenheid krijgje den onderafdruk vast te gipsen en de derde pen zóó in te stellen, dat de punt met het snijtandpunt samenvalt.

Nu wordt de bovenafdruk tijdelijk uit den occluseur genomen en vervangen door een metalen bolsegment, dat, op de drie uitgestelde punten der pennen rustende, aan den occluseur wordt vastgepipst. Dit bolsegment is dus om te klappen door de bewegingen van het scharnier en komt, bij gesloten occluseur, in zijn rusttoestand terug.

Wij stellen nu allereerst de onderprothese op, te beginnen met de fronttanden, daarna de praemolaren en dan de molaren. Deze wordt afgewerkt zonder te passen en weer in den occluseur gebracht, nadat het bolsegment vervangen is door den bovenafdruk.

De bovenprothese wordt nu gedeeltelijk opgesteld, te beginnen met den achtersten molaar. In plaats van de fronttanden komt afdruk-massa, bedekt met een laag was.

De onderprothese en de gedeeltelijk opgestelde bovenprothese worden nu in den mond van den patiënt gebracht, niet om de occlusie te controleeren (want deze kan niet missen), doch om de snijtandbaan te bepalen. De patiënt teekent deze in de weeke was af door het maken van allerlei schuifbewegingen met de onderkaak.

We kunnen nu ook de bovenfronttanden opstellen en de bovenprothese afwerken.

Gij zult begrijpen, lezer, dat ik mij voor dit onderwerp bijzonder interesseer en mij dus vergeven, dat ik hierbij wat lang ben blijven stilstaan. Toch heb ik getracht de methode zoo beknopt mogelijk te beschrijven. Ik deed dit om uw belangstelling te wekken voor de uitvoerige beschrijving, welke door Villain den congressisten is toegezegd.

Ik zal mij wel wachten reeds nu een oordeel over de methode uit te spreken, zooals een collega deed, die haar, onmiddellijk na de demonstratie, proclameerde tot *de* methode bij uitnemendheid, „omdat zij zoo eenvoudig en eenvoud het kenmerk van het ware is.”

Liever wil ik mijn oordeel opschorten en de methode eerst in prak-

tijk brengen. Ik heb daartoe het toestel (dat nog niet in den handel is) zelf in elkaar gezet en verklaar mij gaarne bereid dit te toonen aan wie er belang in stelt.

* * *

Ulcération linguale d'origine dentaire chez un nourrisson d'un mois. Lemeland en Solas bespreken den doorbraak van een ondersnijtand bij een zuigeling van 4 dagen.

De vroegtijdige doorbraak moet wel het gevolg zijn van een ontsteking van den tandfollikel door de een of andere laesie.

Dergelijke tanden worden meestal spoedig geheel uitgestooten. Geschiedt dit niet, dan worden zij toch betrekkelijk gauw carieus daar de basis voor de glazuur-vorming ontbreekt. Als de tand eerst een paar maanden na de geboorte doorbreekt staat hij er anders voor en kan hij wel tot het zevende levensjaar blijven.

De tand in quaestie gaf aanleiding tot het ontstaan van een ulcus aan de tong, dat met nitras argenti werd behandeld.

Hoe snel het ontstekingsproces kan verlopen herinner ik mij uit het begin van mijn praktijk. Bij een zuigeling van 2 weken moest ik, wegens een uitgebreide osteomyelitis van de onderkaak met den scherpen lepel 5 tanden uit de kaak verwijderen.

* * *

Un cas d'ostéophlegman grave suivi d'une perte de substance considérable du maxillaire inférieur. Bonnet-Roy beschrijft dit geval, uitgaande van een ondersten derden molaar, na extractie onder narcose. Hij wijst op het bekende feit, dat ook na het grootste substantie-verlies regeneratie van het been plaats heeft, indien er maar een beetje kraakbeen is overgebleven.

* * *

Appareil pour la fabrication des moulages obtenus mécaniquement. Tacail vertoont een keurig toestel, dat vooral waarde heeft voor degenen, die ten behoeve van de orthodontische behandeling prijs stellen op een verzameling uniforme afdrukken.

Het toestel, waarin boven- en onderafdruk in den juisten occlusie-stand tegelijkertijd gegoten worden, stelt ons n.l. in staat alle platte vlakken en randen zóó te gieten, dat zij bij alle afdrukken gelijk en gelijkvormig zijn.

De gelukkige bezitter van het toestel kan dus een model model-verzameling aanleggen.

Bovendien is het zeer gemakkelijk den juisten occlusiestand van de gipsmodellen terug te vinden, door boven- en ondermodel onderling in contact achtereenvolgens met de achtervlakken en de zijranden op het tafelvlak te zetten.

* * *

Le tubercule de Carabelli dans ses rapports avec la syphilis héréditaire. Ternet spreekt als zijn overtuiging uit, dat deze knobbel op de bovenmolaren naast de bekende andere symptomen van hereditaire syphilis een diagnostische waarde heeft.

* * *

Gij zult het met mij eens zijn, dat ik het hierbij nu maar moest laten. Ik moet echter nog meedeelen dat naast de voordrachten en demonstraties ook de films niet ontbroken hebben.

De Amerikaansche film „Clara” van B. Mc Crum, lijkt mij niet ongeschikt tot het propageeren van tandhygiëne bij kinderen, al is de inhoud niet bepaald spannend. Een mooie, eveneens Amerikaansche, film demonstreerde op buitengewoon duidelijke wijze de vervaardiging van de porceleinen „Jacketcrown.”

* * *

Terugziende op het congres kan ik constateeren, dat het zich heeft gekenmerkt door een groote gemoedelijkheid en opgewektheid, door echt Franschen geest.

Er werd door slechts weinigen aan de discussies deelgenomen; men voelde de noodzakelijkheid zich te beperken.

Alleen bij het onderwerp wortelkanaal-behandeling waren de gemoederen heftig bewogen — tout comme chez nous! Amputatoren en extirpatoren vlogen elkander bijna in het haar, doch trokken gezamenlijk te velde tegen den meedoogenloozen bacterioloog, die met duizenden en honderdduizenden bacillen smeedt en, door zijn microscoop kijkende, blind bleef voor de ervaringen van de mannen der praktijk. Ik heb mij er over verwonderd ook een lezing over „Historique et possibilité de l'Aviation commerciale et de tourisme” op het programma aan te treffen. Afgezien van het feit, dat beide in de laatste 25 jaren „een hooge vlucht” hebben genomen, was mij het verband tus-

schen de tandheelkunde en de vlieg-techniek niet duidelijk. Totdat het mij bleek, dat de congressisten in de gelegenheid zouden worden gesteld, een bezoek te brengen aan het vliegveld van Villacoublay. Van deze gelegenheid heb ik echter, gezien het ongunstige weer, geen gebruik gemaakt. Er was ook overigens voor voldoende verstrooiing gezorgd. Een soirée artistique, georganiseerd door de studenten, een soirée sportive en een banquet Bi-oxyne zorgden voor afleiding naast den arbeid.

Ik heb slechts het officieele banket in de groote eetzaal van Hotel Continental, onder het presidium van den oud-minister Godart meegemaakt. Ook hier heerschte onder de — naar ik schat 250-aanzittenden een geest van gezelligheid en collegialiteit.

Zelfs de officieele speeches van voor 't meerendeel eminente sprekers, deden aangenaam aan.

FRANK.